

Astfel azi polonii cîntu¹, iar D. Bolintineanu pune în fruntea poemului său *Un suspin către poloni*², ca motto, celebra reflecție a lui Hamlet „A fi sau a nu fi“.

Grigore Granda, poet și romancier foarte cunoscut în vremea sa, pentru a exprima aceleași sentimente, apelează însă la opera lui Mickiewicz. În 1860 el traduce balada *Świtezianka* și o publică sub titlul *Nimfa* în „Dîmbovița“³, apoi în „Albina Pindului“⁴, iar în 1865 o include în volumul său de versuri „*Miosotis*“⁵. Traducerea nu reușește să surprindă spiritul creației mickiewiczziene. Catrenul original cu rimă alternantă este înlocuit cu un distih fără forță. Redacția revistei „Dîmbovița“, condusă de D. Bolintineanu, cunoștea însă valoarea lui Mickiewicz, de aceea și publică balada însoțită de nota: „Tipărim cu plăcere această scrisoare de natura celor ce au să trăiască într-un timp cînd se scriu atîtea lucruri ce au să piară“.

În 1863, tot Grigore Granda publică, în „Reforma“ din 11 iulie, articolul *Țarul și Polonia*, împreună cu un fragment din scena I, partea a treia a poemului dramatic *Dziady* (Moșii)⁶. Urmărind să înfățișeze suferințele poporului polon, autorul articolului traduce relatarea lui Jan Sobolewski despre represaliile la care erau supuși tinerii patrioți arestați, și care redeviniseră actuale în 1863.

Ecourile insurecției polone din anii 1863—1864 nu vor înceta o dată cu înăbușirea ei, ci vor continua, ce-i drept, cu o mai mică intensitate pînă în 1918, cînd Polonia își va recăpăta independența.

Sfîrșitul deceniului al șaptelea și începutul celui de-al optulea al secolului trecut coincid cu o restrîngere a relațiilor politice româno-polone, cauzate de refluxul temporar al mișcării de emancipare națională și socială.

În Polonia, „programul pozitivist“ al burgheziei împinge pe un plan secundar lupta de eliberare națională, iar numeroși emigranți poloni, stabiliți în România, se întorc în țară, în urma amnistierii generale.

În România, după detronarea lui Cuza, care acordase un puternic sprijin politic și material emigranților poloni, condițiile social-politice sînt mai puțin favorabile acestora. Creșterea rapidă a numărului de intelectuali români constituie o concurență puternică pentru polonezii angajați îndeosebi ca ingineri și medici, iar intrarea României în războiul de independență, împotriva Turciei, nu mai coincide cu tendințele politice tradiționale ale emigrației polone, care își puna toate speranțele într-o victorie a Turciei în cazul unui conflict al acesteia cu Rusia.

În același timp însă sfîrșitul deceniului al șaptelea și începutul celui de-al optulea marchează un avînt al științei, al cercetării științifice în diferite domenii, cercetare care va pune temelile unui alt tip de relații culturale și literare între români și polonezi, bazate pe valori naționale de largă circulație.

¹ „Buciumul“, nr. 24 din 23 martie 1863, p. 99, vezi și V. Jeglinski *op. cit.*, p. 440.

² „Buciumul“, nr. 42 din 10 aprilie, 1863, vezi și V. Jeglinski, *op. cit.*, p. 441.

³ „Dîmbovița“, nr. 32 din 6 febr. 1860, p. 125—126; cf. N. Onofrei, *op. cit.*, p. 124; I.C. Chițimia, *Influențe și traduceri* . . . , p. 184.

⁴ „Albina Pindului“, nr. 4, din 15 ian. 1870, p. 1—2; Cf. N. Onofrei; *op. cit.*, p. 124; I.C. Chițimia, *Influențe și traduceri* . . . , p. 185.

⁵ Gr. H. Granda, *Miosotis, Poezii*, București, 1865, p. 40—46.

⁶ Cf. Chițimia, *Influențe și traduceri* . . . , p. 185.